לה א מיי׳ פ״ג מהל׳ ברכות הל׳ י סמג

עשין כז טוש"ע או"ח סי' רח

עשין כו טושייע מויימן סיי למו סעיף ז: לו ב מייי שם הלכה ד סמג שם טוש"ע שם סעיף ב:

לו ג מיי פ״ה מהלי חמן ומלה [הל' א] ופ״ו [הלי

לות סמג לאוין עט טוש"ע או"ח סימן תנג סעיף א: לח ד מיי פ"ג מהלי ברכות הלי ב טוש"ע או"ח סי

ר"ח סעיף ד: למ ה מיי שם הלי ח סמג

עשין כו טוש"ע או"ח סי קסח סעי י: מ ו ז (מיי שם הלכה י)

מי׳ כח סעיף ז:

מוסף רש"י

שייר לעמוד קודם **וכלכד**

שיין לעמוז קווט ובלבו שלא יראנו. ישראל כשהוא לוקט מן הערלה (בלומר ממה שהוא ספק ערלה. ב"ח) והא לתניא לעיל בקוריא

לכתחילה אינו אומר לו לך

לכתותנה להים מותה לו קר רד ולקוט (קדושין לח:). פיטמא של רמון. הוא שומר על פיו והנן שומר

אחר על גבי הפיטמא, כמו

שיש על אגחים שומר על גבי

קונת (וווכין קיווו). במתוכי דערלה. שומר הגדל סביבות התמרים בקטנן, כעין פקס הגדל סביבות אגוזי יער

הלקות (פסחים נב:)**. אסירי.**

תקום (פנות בנו) איקום (מקום עולה, דלה הוו כען הלה מס פריי עליהם, הוחיל מס פריי עליהם, הוחיל (פניר (שם). אין קוצצין את האילנות המינים לווצים מסיים

בשביעית. לענים, מפני

שמפסיד הפרי ורחמנא אמר

לתפסיל הפלי המתנה מתנה לתכלה ולא להפסד (שם). משירציאר. תחילת העלין בימי ניסן (שם). משיגרער. מעגדלו הענבים קלת ונקראו

גירוע ולהמו מפרש שיעורו

כפול הלכן (פטחים נג.). משיניצו. משיגדל הכן עליהן והוא כעין מתחלי

כפור שלכן (בטו ב בטו משיניצו. משיגדל הנן עליהן והוא כעין מתחלי ודומה לו (לעיל) הפטמא של

רמון מנטרף והנץ שלו אין מנטרף (שם). הוא בוסר

הוא גרוע הוא פול הלבן.

נינהו, בוסר תנן בגיטין (לא.)

יינה, נוסף תון נגיטין (נמ.)
משעת כניסת המים לנוסר
(שם). פול הלבן ס"ד.
הא נגפנים קיימא (שם).
מאן שמעת ליה. מאן מנא
דשמעת ליה דאמר נוסר

הוא דהוי פירי, כדקתני

משיגריעו. דהיינו בוסר. אבל

ממדר לא, רבנן היא, וקתני סמדר לא, רבנן היא, וקתני דמודו בשאר אילנות. הא דרב אסי הוא בוסר הוא גרוע נקט הכא משום דלא מימא

לקע יאנו מתדר ור' יומי היל (שם). כם פלפלי. אין זה ישוב הדעת שאין זה דרך אכילתו (יומא פאי). זה

הים (שם). כם פדפלי. מין זה ישוב הדעת שאין זה דרך אכילתו (יומא פא:). זה הפלפלין. אלתא מאכל קרי ליה (שם). חייבין בערלה.

מיו אילו הוא (שם) דלא תימא

מין מיק הוח (שנו) למו מיתנו מין ירק הוח מפני שהוח ען שפל כמין רוחם שחינו גבוה מן החלך (חובה לה.). ברטיבתא. חזי למיכל (יומא

שם. המלתא. ליטוריג"ל

שמפטמים בשמים כתושים

קתפטמים בסמים כחסים בדבש (שם). מבי הגדואי. מארץ כוש (שם). שריא. ואין צו משום בישולי נכרים, שנאכל כמות שהוא חי, ולא

משום גיעולי נכרים, דנותן משום גיעולי נכריט, טעם לפגם, ומדקאמר אין משיח דישולי נכרים ש"מ

בו משום בישולי נכרים ש"מ דרך אכילתו כשהוא חי (שם).

עד כאן שייך לעמוד קודם. אורז ודוחן. מיני קטניות קן (ר"ה יג:) לורו דומה

דאמר כל היכא דתנן צוסר או גירוע כולהו ח

מותר, כשנלקט כבר

סמג שם טוש"ע או"ח

א) נ״א זריד, ב) פסחים לה. מיד: ג) תוספתה פ"ד ה"ו. ד) לעיל לה . ב) מומפחא פ"ד ע) וחולין קו. וע"ש בתוד"ה

הגהות הב"ח

(ל) גמ' טרגים זריז כל"ל ותיבת קולת נמחק: (כ) שם ותיבת קולת נמחק: (כ) שם ועל הירקות הוא אומר: (ג) רש"י ד"ה חילקא וכוי במועד קטן, נ"ב ק"פ מי במועד קטן, נ"ב ס"פ מי שהפך דף "ייג חילקא טרגים שהפך דף ו"ייג חילקא טרגים שהפך דף וטיסני חילקא מדא למתח טיסני חילא למלח טיסני חדא למלח טיסני חדא רבט: לארבע: (ד) שם ד"ה כותבות וכ") תום" ד"ה הכוסק וכו" בחוב" ד"ה ביסוסק וכו" ו"ה" ביסוסן וכו" מוכן לעיל. נ"ב ריש ל"ו: "מוריען וכוי סבור שההא יומנו וא"כ נמחק:

גליון הש"ם

גמ' הכוסם כו'. עי' רש"י [לעיל לו ע"ב ד"ה כס] מגילה ז ע"ב ד"ה דאיכסייה ווביומל פל. ד"ה שכוססו: [וכיתם פס, ד"ה שכוסס]. תום' ד"ה הכוסם כו' שמא חכמים כיילי ליה בההוא וע' לקמן מ"ד ע"ח: תום' ד"ה נתן כו' ד"ה נתן כו' שותה בקביעות רק מלא לוגמיו. ע' לקמן ל"ט ע"ל מוס' ד"ה צלר:

מוסף תוספות

א. בתוס' רי"ש כתב, א"כ יזמנו ויחזרו ויזמנו לעולם. ב. בתוס' רי"ש כתב, א"נ ר"ג לא מתב, א"נ ו"ג יא אמר אלא היכא ששותה בקביעות אבל כמלא לוגמיו לא היה מצריך לברך ג' ברכות.

לעזי רש"י

מי"ל. דוחן. פני"ץ. סוג של דוחן.

רבינו חננאל

[הכוסס את החיטה מברך בורא פרי האדמה. וכן באורז. בישלו לחיטה בורא מיני מזונות. ודווקא ו מתברי באסיתא אבל בישלו בעינייהו בורא פרי האדמה. בישלו לאורז שהכל. ולבסוף, בחטה ברכה אחת מעין שלש ואורז ולא כלות? בוכה אוות מעין שלש ואורז ולא כלום]. והתניא אלו הן מעשה קדרה חילקא טרגיס סולת זריד וערסן. ומפרש בגמרא חילקא חיטי דמתברי באסיתא ב׳ ב׳, טרגוס ג׳ ג׳, באסיתא ב׳ ב׳, טרגוס ג׳ ג׳, זריד ד׳ ד׳, ערסן ה׳ ה׳, ועבדינהו בקדרה מברך . עליו בורא מיני מזונות. אבל היכא דשליק ליה חיטי בעינייהו דלא תברינהו כלל, בית בעינייהו קיימי כדמעיקרא. ובפרק מי שהפך מפרייי . לב׳, טרגוס א׳ לג׳, טיסני א׳

הסחי ועל כל מה שברא להחיות בהם נפש כל חי כלומר דוחן. פנ"ן: כמעשה קדרה. ברכה שמברכין על מעשה קדרה על כל מה שבעולם שגם אם לא בראם יכולין העולם לחיות בלא הם של חמשת מינין: ברכה אחת מעין ג'. בשלהי פרקין (דף מד.) מפ׳ שלא בראם כי אם לתענוג בעלמא כמו תפוחים וכיולא בהן ומסיים ברוך חי העולמים ובירושלמי ברוך

אתה ה' חי העולמים: אם הפרוםות קיימות. יש מפרשים דהיינו כשהלחם אינו שרוי במים כ"כ שאם יקח הפרוסה שלא ישבר: רינו"ר פי' אורו מי"ל. וים מפרשים ר"יזו ולהאי פירום יש

לפרש דדוחן היינו מי"ל: תיובתא דרב ושמואל. נאורו אבל אדוחן לא הוי

מיובתא ואפשר דהוי הלכתא כותייהו ולא מברכינן עליה בורא מיני מזונות: הכוסם חמה צריך לכרך עליה בורא פרי האדמה.

שהרי אפילו בהמחא דחיטי אמרינן לעיל (ס) מברכין עליה בפה״א ולרב נחמן לא ס"ל הכי משום דאשתנו ומיהו בלחחריו יש לספק מחי מברכין אם מברכין על המחיה ועל הכלכלה ומסיים על האדמה ועל פרי האדמה דלא אשכחן ברכת על המחיה ועל הכלכלה אלא היכא דבריך עלייהו ברישא קודם אכילה בורא מיני מזונות ור"ת הגיה במחזור שלו על האדמה ועל פרי האדמה כו' וחזר בו דלא אשכחן בשום מקום הך ברכה דלקמן (דף מד.) מפרש ברכה אחת מעין ג' וקאמר בחמשת המינים על הארץ ועל המחיה ועל ז' המינים על הארץ ועל הפירות ועל האדמה ועל פרי האדמה לא הזכיר ועוד מדקאמר הכא על הכוסם את החטה מברך בורא פרי האדמה וקאמר בהדיח טחנו וחפחו פת עד חם חין הפרוסות קיימות בתחלה מברך בורא מ"מ ולבסוף ברכה אחת מעין שלש ומדלא קתני הכא גבי כוסס החטה מברך לאחריו ברכה אחת מעין שלש ש"מ דבכוסס ליכא ברכה לחחריו מעין ג' והא דקאמר כל שהוא מין דגן ולא עשאו פת וכו' וחכמים אומרים ברכה אחת מעין ג' מיירי דעבדינהו כעין דייסא דחשיבא אז אכילתו אבל הכוסס את החטה חי דלא חשיבא אכילתו כ"כ אע"ג דהיא מן חמשת המינים אינו מברך לאחריו ברכה מעין שלש אלא בורא נפשות רבות וכו' ומיהו אומר הר"י שיש לספק °שמא חכמים כיילי ליה בההוא מין דגן ולא עשאו פת וכו' וחכמים אומרים ברכה אחת מעין שלש ונכון להחמיר שאין לאכול קליות או חטים שלוקות אלא בתוך הסעודה שאו ברכת המזון פוטרתן אם לא נתמעכו יפה דהוו כמו דייסה ובירושלמי יש שגם האמוראים היו מסופקים דקאמר הדין דאכיל סלת פירוש קליות

קמ"ל כל שהוא. דאע"ג דכולהו מחד מינא בעינן דליהוי מחמשת בורא נפשות רבות וחסרונם. כמו לחס ומים שאי אפשר בלא המינין ואי לא לא מברכינן עליה בורא מיני מזונות: אורז. מי"ל: לה על המחיה כו': ואורו לאו מעשה

קדרה. דקא מפקת ליה מכלל מעשה

הדרה לברכה אחרת: אנו הו מעשה

קדרה. לענין ברכה: חילקא טרגים

וריז וערסן. מפרש להו במועד קטן (ג)

(פ"ב יג:): חילקה. חטי דמתברי

באסיתא חדא לתרתי: טרגים. חדא

לחלת: זריז. חדה להרבע: ערסן.

חדה לחמש: הה מני. הך מתניתה

דקתני אורז כמעשה קדרה רבי יוחנן

בן נורי: ה"ג אבל רבנן לא ורבנן לא

והתנית כו'. ול"ג והלכתה ומהלכות

גדולות הוא: הכוסס. כמות שהיא:

אפאה ובשלה. לאחר שאפאה בתנור

ועשאה לחם חזר ובשלה במים:

שהפרוסות קיימות. שלה נמוחו

בבשולן: ברכה אחת מעין ג'. על

המחיה ועל הכלכלה. ובשלהי פרקין

(דף מד.) מפרש לה: אלא לאו רבנן

היא. וקתני במ"מ ותיובתא דרב

ושמוחל: הא רבי יהודה כו'. הא

דקתני בורא מיני זרעים ר' יהודה

היא דקתני לכל מין ומין מעין ברכתו

כדמפרש לקמן בפירקין (דף מ.)

אליביה הלכך לירקות בורא מיני דשאים לחטין דזרעים נינהו בורא

מיני זרעים. ולרבגן בין זרעים בין ירקות בפה"א ולא בעינן לכל מין

ומין מעין ברכתו: ולא כלום. כלומר

אין טעון מברכות פירות ארץ ישראל

ולא כלום אלא בורא נפשות רבות

ככל מידי דליתיה משבעת המינין:

כותבות. הם תמרים (ד) והם דבש

האמור בשבעת המינין שהדבש

זב מן התמרים: קפן ובירך.

35

משמו.

לאחריהן:

:כ״ג

631

קמ"ל כל שיש בו ואי אשמעינן כל שיש בו הוה אמינא כל שיש בו חמשת המינים אין אבל אורז ודוחן לא משום דע"י תערובת אבל איתיה בעיניה נימא אפילו אורז ודוחן נמי מברכין עליו בורא מיני מזונות המ"ל כל שהוא מחמשת המינים הוא דמברכין עליו בורא מיני מזונות לאפוקי אורז ודוחן דאפילו איתיה בעיניה לא מברכינן בורא מיני מזונות ואורז [ודוחז] לא מברכינן בורא מיני מזונות והתניא הביאו לפניו פת אורז ופת דוחן מברך עליו תחלה וסוף כמעשה קדרה וגבי מעשה קדרה תניא בתחלה מברך עליו בורא מ"מ ולבסוף מברך עליו ברכה אחת מעין שלש כמעשה קדרה ולא כמעשה קדרה כמעשה קדרה דמברכין עליו תחלה וסוף ולא כמעשה קדרה דאילו במעשה קדרה בתחלה בורא מיני מזונות ולבסוף ברכה אחת מעין ג' ואילו הכא בתחלה מברך עליו שהכל נהיה בדברו ולבסוף בורא נפשות רבות וחסרונן על כל מה שברא ואורז לאו מעשה קדרה הוא והתניא אלו הן מעשה קדרה חילקא מרגים 🕪 סולת יזריז וערסן ואורוֹ הא מני רבי יוחנן בן נורי היא דתניא ירבי יוחנן בן נורי אומר אורז מין דגן הוא וחייבין על חמוצו כרת ואדם יוצא בו ידי חובתו בפסח אבל ירבנן לא ורבנן לא והתניא בסיהכוסם את החמה מברך עליה בורא פרי האדמה ייםחנה אפאה ובשלה בזמן שהפרוסות קיימות בתחלה מברך עליה המוציא לחם מן הארץ ולבסוף מברך עליה ג' ברכות אם אין הפרוסות קיימות בתחלה מברך עליה בורא מיני מזונות ולבסוף מברך עליה ברכה אחת מעין ג' יהכוסם את האורז

מברך עליו ב"פ האדמה מחנו אפאו ובשלו אף על פי שהפרוסות קיימות בתחלה מברך עליו בורא מיני מזונות ולבסוף מברך עליו ברכה אחת מעין שלש מני אילימא ר' יוחנן בן נורי היא דאמר אורז מין דגן הוא המוציא לחם מן הארץ ושלש ברכות בעי ברוכי אלא לאו רבנן היא ותיובתא דרב ושמואל תיובתא: אמר מר הכוסם את החמה מברך עליה בורא פרי האדמה והתניא בורא מיני זרעים לא קשיא הא ר' יהודה והא רבנן דתנן ייועל ירקות 🌣 אומר בורא פרי האדמה ר' יהודה אומר בורא מיני דשאים: אמר מר הכוסס את האורז מברך עליו בורא פרי האדמה מחנו אפאו ובשלו אע"פ שהפרוסות קיימות בתחלה מברך עליו בורא מיני מזונות ולבסוף ברכה אחת מעין שלש והתניא ילבסוף ולא כלום אמר רב ששת לא קשיא הא ר"ג והא רבנן דתניא יזה הכלל כל שהוא משבעת המינים רבן גמליאל אומר שלש ברכות וחכמים אומרים ברכה אחת מעין שלש ומעשה ברבן גמליאל והזקנים שהיו מסובין בעלייה ביריחו והביאו לפניהם כותבות ואכלו ונתן רבן גמליאל רשות לר' עקיבא לברך קפץ וברך רבי עקיבא ברכה אחת מעין שלש אמר ליה רבן גמליאל עקיבא עד מתי אתה מכנים ראשך בין המחלוקת א"ל רבינו אע"פ שאתה אומר כן וחבריך אומרים כן למדתנו רבינו יחיד ורבים הלכה כרבים רבי יהודה אומר משמו כל שהוא משבעת המינים

מאי מברך בסופה רבי ירמיה אמר לא אכלית סלת מן יומא וכו': בתן ר"ג רשות דר' עקיבא דברך. סבור (י) היה שיברך ג' ברכות כמו שהיה סובר וא"ת לר"ג הא קי"ל שדאין מזמנין על הפירות וי"ל דר"ג היה סבור שהיה מברך על כל ז' מינין ג' ברכות שלמות וכי בירך ר"ע מעין ג' לעלמו דוקא דקי"ל אין מזמנין על הפירות ואחרים המסובין ברכו כל אחד לעלמו וא"ת לר"ג דאמר ג' ברכות שלמות וס"ל דמומנים על ז' המינים אי ס"ל דברכה טעונה כום א"כ יו חמנו" וא"כ יומנו לעולם וי"ל דיכול להיות שלא ישתה כלל מן כום של ברכה וא"ת מ"מ לאותו המברך שהוא טועם לריך לברך פעם אחרת וא"כ אין לדבר סוף וי"ל היכא °דאינוב שותה בקביעות רק מלא לוגמיו מודה ר"ג דאל"כ וכי לית ליה לר"ג ברכה אחת מעין שלש בשום מקום: [וע"ע מוס׳ פסחים ק"ה: ד"ה ש"מ]:

ולא

הן (ריה יג.) אורו דומה הן האוסה, דומן מיליייו או למטה, דומן מיליייו או פניקל"ו (בתי"). הכוסס. כל וכילה שלא כדוכה קרי כוסס (חודין טו.)